

Pedro ape pūrĩ ojanemoca pūrĩ ni'i

A'ti pūrĩ a'tiro weero ojanopã nise ni'i

A'ti pūrĩrẽ Pedro Asia di'tapũ
du'tistewã'cã'cãrãrẽ ojacũ niwĩ tja.

A'tiro ojacũ niwĩ. Jesucristore ãjõpeosere
dojorãrãrẽ, “Tojo niwe'e” ni dũcayusĩ'rĩrãnojõrẽ
tũ'omasĩdutigũ ojacũ niwĩ.

Pedro Jesucristore ãjõpeorãrẽ oja'que ni'i

¹ Yũ'ũ Simó Pedro Jesucristore
da'rawã'ñaco'tegũ cũ besecũú'cũ musãrẽ
añuduti'i. Nipe'tirã ãsã weronjõ ãjõpeorãrẽ
a'ti pūrĩrẽ oja'a. Marĩ Jesucristore ãjõpeose
añuse waro ni'i. Jesucristo marĩ wiogũ marĩrẽ
yũ'rũogũ cãrẽ ãjõpeocã weecũ niwĩ. Marĩrẽ
ni'cãrõnojõ cũ yarã wa'acã weecũ niwĩ. ² Õ'acũ,
tojo nicã marĩ wiogũ Jesure masĩnemoña.
Musã tojo weecã, na añuse, ejerisãjãsere
o'oyũ'rũmajãrãsama.

*Jesucristore ãjõpeorãrẽ “A'tiro weeroña'a”
nise ni'i*

³ Õ'acũ cũ macũ Jesucristore marĩrẽ masĩcã
weecũ niwĩ. Cãrẽ masĩrã, cũ tutuaro me'rã
marĩ cũ ãaro añurõ nisetimasĩrãsa'a. Jesucristo
añuyũ'rũagũ, nipe'tise añurõ weegũ marĩrẽ cũ
yarã nidutigũ pijicũ niwĩ. ⁴ A'tiro wéegũ, cũ
tutuaro me'rã marĩrẽ “Peje añurõ weeguti”,
nicũ niwĩ. Cũ tojo ní'que añuse waro ni'i.

Wapatiyu'rua'a. Cũ “A'tiro weeguti” nise me'rã marĩ cũ weronojõ nisetimasĩrãsa'a. Tojo nicã musã a'ti turi cjase ña'ase ɥaripejasere yu'rũwetirãsa'a. ⁵ Musã Jesucristore ẽjõpeotoja'a. Musã tutuaro põtõorõ a'tere weenemopeoya. Wãcũtutua, añurõ nisetiya. Tojo nisetirã, Õ'acũ yere tũ'omasĩnemoña. ⁶ Tũ'omasĩnemorã, musã basu ña'arõ weesĩ'rĩrã, nũ'cãña. Nũ'cãrã, mejẽcã wa'acã, ẽjõpeodu'uticã'ña. Ẽjõpeodu'utirã, Õ'acũrẽ queoro ẽjõpeo, cũ ɥaro weeya. ⁷ Cũ ɥaro weérã, ni'cũ põ'rã weronojõ musã basu a'merĩ weetamuña. A'merĩ weetamurã, nipe'tirãrẽ ma'iña.

⁸ Musã a'tere siape me'rã nemorõ weeturiawã'cãrã, marĩ wioɥu Jesucristore añurõ masĩrãsa'a. Cũ ɥaro weenemorãsa'a. “Mejõ waro cãrẽ ẽjõpeopã”, nisome. ⁹ Musã tere tojo weetirã pe'e, caperi ï'aejatirã weronojõ nisa'a. Õ'acũ yere ne masĩtisa'a. Musã todɥoporopu ña'arõ wee'quere Jesucristo acobojo'quere wãcũtisa'a. ¹⁰ Yũ'ɥ acawererã, musã Õ'acũ bese'cãrã ni'i. Tojo weerã cũ bese'cãrã weronojõ nipe'tise musã weepõtõorõ añurõ nisetiya. Musã tojo weerã Jesucristore ẽjõpeodu'usome. ¹¹ Musã añurõ weenu'cũrã, marĩ wioɥu Jesucristo tiropu ejarãsa'a. Topu marĩrẽ yũ'rũogũ me'rã añurõ ninu'cũcã'rãsa'a.

¹² Yũ'ɥ were'quere masĩtojasãsa'a. Tere masĩrã, du'ucũurõ marĩrõ musã tũ'o'quere añurõ weenu'cũrã wee'e. Musã tere masĩmicã, acobojori níɥũ, werenu'cũcãti. ¹³⁻¹⁴ Cã'rõacã du'sasa'a yũ'ɥ wẽrĩatjo. Marĩ wioɥu Jesucristo

yu'ure weretojami. Tojo weegu yu'u catiro ejatuario yu'u ucũ'quere wãcũato nígũ were'e. Yu'u tojo werecã, “Añu nirõsa'a” ni wãcũgũ, tojo were'e. ¹⁵ Yu'u wẽrĩca be'ro yu'u were'quere añurõ wãcũnu'cũcã'to nígũ yu'u põtëorõ añurõ weeguti.

Pedro Jesucristo ñrũgũpũ dũcayucã ñ'a'que ni'i

¹⁶ Marĩ wiogu Jesucristo apaturi a'ti turipũ tutuaro me'rã cũ a'tiatjere wereno'tojawũ. Tere wererã, masã na weewharonojõ wãcũbajurẽ'que mejõtare werewũ. Ësã basu ñrũgũpũ Jesú cũ tutuasere ñ'awũ. ¹⁷ Cũ pacu Ñ'acũ cũ tutuasere, cũ asistesere ñ'ocã ñ'awũ. Cũ tojo weeri cura u'musepũ ucũgũ, a'tiro niwĩ: “Á'rĩ yu'u macũ yu'u ma'igũ nimi. Cũ me'rã e'cati'i”, niwĩ. ¹⁸ Cũ tojo ucũdijosere ñsã tu'owũ. Titare marĩ wiogu me'rã ñrũgũpũ niwũ. Cũ tigupũ nígũta asistewĩ.

¹⁹ Tojo wa'ase me'rã ñsã masĩwũ. “Dũporocjãrãpũ Ñ'acũ ye queti weremũ'tãrĩ masã diacjũta ojavã Jesú ye cjasere”, niwũ. Na oja'que na'itĩ'arõpũ sĩ'ocã bo'reyuse weronojõ ni'i. Tere bu'e, wãcũnurũña. Tojo weerã marĩ Ñ'acũ ñaro nisetimasĩrãsa'a. Téé Jesucristo apaturi a'ticãpũ tere bu'e, wãcũnu'cũcã'ña. Bo'reamujãticã ñocõawũ mujãtaro weronojõ Jesucristo a'ti nucũcãpũ a'tigu, marĩ masĩtisere masĩcã weegusami. ²⁰ A'te pũrĩcãrẽ añurõ tu'omasĩña. Ñ'acũ ye queti weremũ'tãrã na “Tojo wa'arosa'a” ni oja'quere marĩ basu wãcũse me'rã “Tojo nisĩ'rĩrõ wee'e”, nĩmasĩtisa'a.

Espíritu Santu cũ weetamurõ me'rã pe'e marĩ tere tũ'omasĩrãsa'a. ²¹ Õ'acũ ye queti weremũ'tãrĩ masãmarĩcã na oja'quere na wãcũse me'rã dia'cũ dũ'pocãtiticãrã niwã. A'tiro pe'e weecãrã niwã. Na Espíritu Santu ĩ'o, ojadutiro me'rã Õ'acũ yere ojacãrã niwã.

2

Nisoose me'rã bu'ese cjase ni'i (Jud 4-12)

¹ Dũporopũre Israe curuacjãrã ni'cãrẽrã “Ûsã Õ'acũ ye queti weremũ'tãrã ni'i”, nisoocãrã niwã. Na tojo wee'caro weronojõ musã tiropũ nirã quẽ'rã mejãrõta weesiruturãsama. Nisoose me'rã diacjũ weronojõ bu'erãsama. Tojo weerã musã ãjõpeosere dojorẽrãsama. Jesú na ña'arõ wee'que bu'iri wẽrĩ wapaye'cũ pe'ere ʘasome. Na tojo weecã, Õ'acũ wãcũña marĩrõ narẽ bu'iri da'regũsami. ² Na numiarẽ a'metãrãsetisere pãjãrã Jesure ãjõpeorã ĩ'acũurãsama. Na tojo weecã ĩ'arã, Jesure ãjõpeotirã pe'e Jesú ye, diacjũ cjasere ña'arõ ucũrãsama. ³ Niyerure ʘaripejarã, nisoose me'rã musãrẽ bu'erãsama. Na tojo weese wapa narẽ bu'iri da'reatje niyutojasa'a. Ne yũ'rũwetisome. Dũporopũ “Õ'acũ narẽ bu'iri da'reno'rãsama”, nitojacũ niwĩ.

⁴ Õ'acũ dũporopũre ʘ'mũsecjãrã cũrẽ wereco'terã nimi'cãrãrẽ na ña'arõ weecã, bu'iri da'recũ niwĩ. Tojo weegũ narẽ bu'iri da'rero na'itĩ'ase tutiripũ dũ'tecũucõ'acũ niwĩ. Be'ro nipe'tirã masãrẽ beseatji nũmũ nicã, narẽ bu'iri da're bajuriogũsami. ⁵ Noé cũ nĩcatero quẽ'rãrẽ

Õ'acũ cãrẽ ãjõpeoti'cãrãrẽ acobojoiticu niwĩ. Acobojoiticu, nipe'tirã masã ña'arãrẽ miocõ'acu niwĩ. Noé, cũ nũmo, põ'rã umua i'tiarã, na nũmosãnumia dia'cãrẽ yu'rũocu niwĩ. Noé masã wãcũsere dũcayuduti, “Añurõ weeya”, ni werecu nimiwĩ. ⁶ Tojo nicã Õ'acũ Sodoma, Gomorra wãmetise macãrĩcjãrã quẽ'rãrẽ bu'iri da'recu niwĩ. Bu'iri da'regu, ãjũ'que po'ca dia'cũ cũñacã narẽ ãjũ'acõ'abajuriocu niwĩ. Be'ropure ña'arõ weerãrẽ “Tojo wa'arosa'a” ni masãto nígũ tojo weecu niwĩ. ⁷ Narẽ bu'iri da'regu, Lot añurõ weegũ dia'cãrẽ yu'rũweticã weecu niwĩ. Lot Sodomacũ ãpẽrã ti macãcjãrã na ña'abutiase weecã ã'agũ, caributicu niwĩ. ⁸ Cũ añugũ nicu niwĩ. Na ña'arã wa'teropu nígũ, umucorinucũ na ña'abutiase weecã ã'agũ, bujaweticu niwĩ. Tojo nicã na ña'arõ ucũsere tu'ogu, bujawetinemopecu niwĩ. ⁹ Õ'acũ narẽ tojo wee'quere wãcũrã, a'tiro nímasĩ'i. Õ'acũ añurãrẽ ña'arõ wa'acã, yu'rũweticã weemasĩsami. Ña'arã pe'ere cũ bu'iri da'reatji nũmu nicãpu bu'iri da' reacju dũ'tecũuyutojasami.

¹⁰ Masã ña'ase na upu cjase uaripeja weerãnojõrẽ Õ'acũ bu'iri da'reyu'rũnu'cãgũsami. Tojo nicã Jesucristo cũ wiogu nisere na yu'rũnu'cãrãnojõrẽ uputu bu'iri da'regusami.

Sõ'onícãrã mũsãrẽ nisoosijari masã na uaro se'saro, no'o uaro weema'acusiasama. Uiro marĩrõ umũsepũ nirã ape turicjãrã tutuarãrẽ bujicã'sama. ¹¹ Umũsecjãrã Õ'acũrẽ wereco'terã

pe'e nisoori masã yu'ruoro tutuayu'rũnu'cãrã nima. Tojo nimirã, ña'arã Õ'acũrẽ wereco'terã nimi'cãrãrẽ Õ'acũpũre weresã, bujicã'tisama.

¹² Nisoori masã wa'icũrã weronojõ tũ'omasĩtisama. Na tũ'omasĩtisere no'o uaro ucũma'asama. Na tũ'oña'rõbajuro tũ'oña'sama. Wa'icũrã bajuáca be'ro ñe'e wẽjẽcõ'ano'ajã weronojõ nisama. Na weronojõ na quẽ'rã wẽrĩdijarãsama. ¹³ Æpẽrãrẽ na ña'arõ wee'que wapa na quẽ'rã ña'arõ weeno'rãsama. Ëmũco, bajuyoropũ no'o uaro ña'arõ weebajaque'atitũ'sasama. Musã bosenuũmũrĩ weecã, na bopoyoro, ña'abutiario weerã weesama. Weeta'sase me'rã e'catisama.

¹⁴ Numiarẽ ña'arõ wãcũse me'rã dia'cũ ñ'asama. Na me'rã ña'arõ weesĩ'rĩsama. Ña'arõ weesere caributitisama. Ëjõpeotutuatirãrẽ na weronojõ uaripejacã weesama. No'o na ñ'asenũcũ uapo'cãrã niyurã, uanemocã'sama. Na bu'iri da'reno'ajã nima. ¹⁵ Õ'acũ ye, diacjũ cjasere du'urã, diacjũ nitise pe'ere sirutusama. Na duporocjũpũ Balaã wãmetigu Beor macũ weronojõ weesama. Cũ Balaã ña'arõ weese me'rã niyeru wapata'asĩ'rĩcũ niwĩ. ¹⁶ Cũ tojo weecã ñ'agõ, cũ yago burra cũrẽ tu'tico niwõ. Burra ucũmasĩti'co nimigõ, Õ'acũ cũ weeta-murõ me'rã masã ucũrõ weronojõ Balaãrẽ tu'tico niwõ. Co tojo nise me'rã cũ weema'asere du'ucã weeco niwõ.

¹⁷ Nisoori masã aco wijase peri si'bique'a'caro weronojõ nima. Te peri aco marĩrõ weronojõ na ña'arãrẽ añuse Æpẽrãrẽ weetamuse marĩsa'a. O'mecururi wĩ'rõ me'rã tuuwã'cãrõ

weronojō nima. No'o ɥaro weenu'cūma. Na ni'cādiacjūta ucūtisama. Bu'iri da'reno'ajā nitojama. Tojo weerā na'itī'arōpɥ tojota ni bajudutirāsama. ¹⁸ Nisoori masā ucūse wapamarīsa'a. Masībutiarā weronojō nisoose me'rā bu'esama. A'tiro nisama. “Marī no'o ɥaro marī weetu'saronojō weecā, añu ni'i,” nisama. Tere nírā, na ña'arō weewuase me'rā, tojo nicā na ña'arō ɥaripejase me'rā āpērāre dojorēsama. Jesucristore ējōpeowā'cārārē, ña'arō weesere du'uwā'cārārē, apaturi na ña'arō wee'quere ɥaripejacā weesama tja. ¹⁹ Na a'tiro nisama: “Mūsā āpērā dutise doca niwe'e. Tojo weerā mūsā ɥaro weeya,” nimisama. Tojo nimirā, na basu ña'asere weedu'umasītirā, ña'ase dutise doca niwā'ñarā weronojō nisama. Nipe'tise marī ña'arō weesere du'umasītise te doca niwā'ñaco'tecā wee'e. ²⁰ Marī wiogu Jesucristo marīrē yɥ'rɥogure ējōpeorā, a'ti turi cjase ña'asere yɥ'rɥwetiwɥ. Tojo wéeca be'ro nimicā, apaturi ña'asere weenemopeorānojō todɥporo ní'caro nemorō ña'arō tojasama. ²¹ Diacjūta narē Jesucristo yere, diacjū cjasere masītiyɥ'rɥocā, añubopā. Na Jesucristore ējōpeoca be'ro añuse dutise, narē were'quere du'urā, ña'abutiario weerā weema. ²² Na apaturi ña'arō weenemopeorā, masā na ucūwɥasenojō weerā weema. Na a'tiro ucūwɥasama: “Diayi cū etoacō'aca be'ro apaturi cū etoa'quere ba'asami tja.” Apeye quē'rā ni'i: “Yesere u'óca be'ro apaturi mejārōta ũ'irībɥjɥropɥ sī'cōcūñasami tja.” Na Jesucristore ējōpeoca be'ro ña'arō wéerā tja, te weronojō nima.

3

Marĩ wioḡu apaturi a'tiatje ni'i

¹ Yũ'ũ mairã, musãrẽ ni'cã pũrĩ ojato-jawũ. Toduporoca pũrĩ, tojo nicã a'ti pũrĩ me'rã musãrẽ diacjũ wãcũato níḡũ oja'a. Musã masĩ'quere wãcũnu'cũdutigũ werecasa'a.

² Duporocjãrãpũ Õ'acũ ye queti weremu'tãrĩ masã añurã na oja'quere wãcũña. Tojo nicã marĩ wioḡu, marĩrẽ yu'ruogũ dutisere wãcũña. Tere ũsã Jesucristo besecũú'cãrã musãrẽ wereturawũ.

³ A'tere masĩmu'tãña. A'ti umũco pe'tiati duporo masã Õ'acũ yere bujicã'rãsama. No'o na ña'arõ weesi'rĩsere weerãsama. ⁴ A'tiro nirãsama: “Jesucristo cã ‘A'tigati’ ní'que ¿de'ro wa'amitito?” nirãsama. A'tiro ni bujicã'rãsama. “Marĩ ñecũsumua wẽrĩdijape'tiatojama. A'ti turi ne weenu'cã'caro weronojõ mejãrõta ninu'cũcã'a. Ne a'tisome”, ni wãcũsama. ⁵ A'tiro wa'a'que pe'ere wãcũsĩ'rĩtisama. Duporopũ Õ'acũ cã ucũse me'rã u'muse, a'ti turi bajurẽcũ niwĩ. Cũ dutiro me'rã di'ta aco po'peapũ ní'que bajuacaro niwũ. Tojo nicã aco me'rã a'ti turi cjase pĩ'rĩ, bucuacaro niwũ. ⁶ Aco me'rãta tja Noé nícaterore Õ'acũ a'ti turire miocõ'acũ niwĩ. Cũ tojo wee'que me'rã “Õ'acũ a'ti turire ducayutojacũ niwĩ”, ni masĩno'o. ⁷ A'tocatero nisepua majã u'muse nise, a'ti di'ta cjase pecame'e ũjũacõ'ano'atje ni'i. Be'ro Õ'acũ cã ucũse me'rãta ũjũape'ocã'gũsami. Cũ masãrẽ besatji numũ nicã, ña'arãrẽ bu'iri da'reḡu ũjũacõ'agũsami.

⁸ Yu'u mairã, a'tere wãcũña. Marĩ tu'oña'cã pe'ema, mil cũ'marĩ yoabutia'a. Õ'acũ pe'ere mil cũ'marĩ ni'cã nũmu weronojõ nisa'a. Ni'cã nũmu quẽ'rã cũrẽ mejãrõta mil cũ'marĩ weronojõ nisa'a. Ni'cãrõnojõ ã'sami. ⁹ Marĩ wiogu cũ “Apaturi a'tiguti” ní'quere masã a'tiro wãcũsama: “Yoogoyũ'ruami”, nisama. Na wãcũse diacjũ niwe'e. Masãrẽ pajaña'gũ, maata a'titisami yujupu. Ne ni'cũrẽ pecame'epu wa'acã uatisami. Nipe'tirã na ña'asere bujaweti ducayucã uasami. Tojo weegu a'titisami yujupu.

¹⁰ Marĩ wiogu apaturi a'ti nucũcãpu a'tiri nũmu marĩ ne wãcũtiri nũmu nirõsa'a. Ni'cũ yajari masũ ñamipu wãcũña marĩrõ yajagu a'tigu weronojõ a'tigusami. Cũ dijatiri nũmu a'tiro wa'arosa'a. Pũrõ bususe me'rã nipe'tise u'muarõpu nise pe'tia wa'arosa'a. Nipe'tise ãjũpe'tidija wa'arosa'a. A'ti di'ta cjase pe'e quẽ'rã, ãjũbajudutirosa'a.

¹¹ “Nipe'tise ãjũpe'tidija wa'arosa'a” nisere tu'o, ña'arõ weesetisere du'u, Õ'acũ uaro pe'e añurõ weenu'cũrã. ¹² Marĩ wiogu a'tiatjere e'catise me'rã cũrẽ co'terã. Cũrẽ maata a'tidutirã, marĩ añurõ weepõtẽota basioro añurõ weerã. Cũ a'tiri nũmu nicã, nipe'tise u'muarõ cjase ãjũpe'tidijarosa'a. Nipe'tise a'ti di'ta cjase, u'muarõpu cjase sipipe'tirosa'a. ¹³ Marĩ pe'e Õ'acũ cũ “Ape ma'ma u'muse, ma'ma di'ta weeguti” ní'quere co'te'e. Ti turipure nipe'tirã añuse dia'cũrẽ weerãsama.

¹⁴ Tojo weerã yu'u mairã, cũ a'tisere co'terã, nipe'tise musã weepõtẽorõ añurõ weeya. A'tiro weecã, Jesú a'tigu, musãrẽ añurã, bu'iri moorã,

añurõ ejeripõ'rätirãrẽ bocaejagusami. ¹⁵ Musã a'tiro masiña. Marĩ wiogu marĩrẽ pajaña'gũ, marĩ yu'rucã uasãgũ co'tewapamosami. Tojo weegu maata a'titisami. Marĩ acaweregu Pablo marĩ ma'igũ quẽ'rã tojota musãrẽ ojacu niwĩ. Õ'acũ cãrẽ masise o'ose me'rã tojo ojacu niwĩ. ¹⁶ Nipe'tise cã oja'que pũrĩnucũ Jesucristo apaturi a'tiatjere, tojo nicã marĩrẽ ña'arõ weeticã'to nígũ ojasami. Apeye ni'cãrẽ cã oja'que diasayu'rua'a. Masĩtirã, tojo nicã ãjõpeotutuatirã tere ãpẽrãrẽ weresu'riacã'sama. Na apeye Õ'acũ ya pũrĩpu oja'quere weresu'riaro weronojõ weesama. Tojo weerã bu'iri da'reno'rãsama.

¹⁷ Yu'u mairã, yu'u musãrẽ na nisoorã weeatjere wereyutojapu. Musã tojo weerã masĩtoja'a. Na ña'arã musãrẽ nisoori nĩrã, tu'omasĩña. Tojo nicã musãrẽ ãjõpeotutuarã ní'cãrãrẽ ãjõpeodu'ucã weeticã'to. ¹⁸ Marĩ wiogu Jesucristo marĩrẽ yu'ruogu pe'ere masĩnemoña. Cũ marĩrẽ ma'imi nisere masĩrã, cãrẽ nemorõ ãjõpeowã'cãña. Nipe'tirã ni'cãrõacãrẽ, be'ropu quẽ'rãrẽ Jesucristore "Añuyu'ruami", ninu'cũcã'rã. Tojota nirõña'a.

Tocã'rõta oja'a.

Pedro

Õ'âkã hi yeere uúkũri turi Tukano New Testament in Tucano (BR:tuo:Tucano)

copyright © 2009 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Tucano

Translation by: Wycliffe Bible Translators, Inc.

Tucano [tuo], Brazil

Copyright Information

© 2009, Wycliffe Bible Translators, Inc. All rights reserved.

This translation text is made available to you under the terms of the Creative Commons License: Attribution-Noncommercial-No Derivative Works. (<http://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/3.0/>) In addition, you have permission to port the text to different file formats, as long as you do not change any of the text or punctuation of the Bible.

You may share, copy, distribute, transmit, and extract portions or quotations from this work, provided that you include the above copyright information:

You must give Attribution to the work.

You do not sell this work for a profit.

You do not make any derivative works that change any of the actual words or punctuation of the Scriptures.

Permissions beyond the scope of this license may be available if you contact us with your request.

The New Testament

in Tucano

© 2009, Wycliffe Bible Translators, Inc. All rights reserved.

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures. Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2020-12-01

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 30 Sep 2022 from source
files dated 9 Oct 2020

00ebd04f-7b0d-5a72-9407-eb53ae2bd086